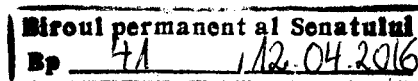
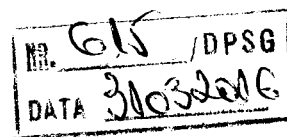

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 263/2010, privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, inițiată de domnul senator PNL Marius-Petre Nicoară (**Bp.41/2016**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, cu un articol, art. 61¹, în sensul acordării unui spor la pensia pentru limită de vârstă, în funcție de stagiul de cotizare realizat peste stagiul complet de cotizare, pentru pensionarii ale căror drepturi au fost deschise în conformitate cu *Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială*, în prezent abrogată.

II. Observații

1. Reformarea sistemului de pensii din România a devenit o necesitate după anul 1990, ca urmare a evoluției socio-economice, fapt realizat prin adoptarea *Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, și, ulterior, a *Legii nr. 263/2010*.

Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principiu de bază *principiul contributivității*, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante

la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

Principiul de calcul pe baza căruia funcționează sistemul public de pensii a fost introdus prin *Legea nr. 19/2000* și a fost aplicat și în cazul pensiilor stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, operațiunea de recalculare a pensiilor fiind efectuată conform prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 1550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001*, în conformitate cu principiile *Legii nr. 19/2000* și *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat*.

În speță, era vorba de determinarea punctajului mediu anual pe baza salariilor și sporurilor cu caracter permanent obținute de persoanele pensionate până la data de 01.04.2001. Aceasta, pentru că în conformitate cu prevederile *Legii nr.3/1977*, pensiile se stabileau doar pe baza veniturilor mai sus menționate obținute într-o perioadă de 5 ani, din ultimii 10 ani de activitate.

În acest mod, toate pensiile au fost stabilite, după aceeași metodologie, potrivit aceluiași principii, indiferent de data pensionării și indiferent de legislația care a fost aplicată la momentul stabilirii inițiale.

Astfel, spre deosebire de legislația anterioară datei de 1 aprilie 2001, operațiunea de recalculare a prevăzut luarea în calcul, la stabilirea punctajului mediu anual, a salariilor din întreaga perioadă în care asiguratul a desfășurat activitate pe bază de contract individual de muncă.

Precizăm că potrivit prevederilor art. 78 alin.(8) din *Legea nr. 19/2000*, asigurații care, după îndeplinirea condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă, reglementate de lege, au contribuit o anumită perioadă la sistemul public, beneficiau de majorarea punctajului realizat în perioada menționată cu 0,3% pentru fiecare lună, respectiv cu 3,6% pentru fiecare an suplimentar, prevedere care a fost aplicată și în situația pensionarilor ale căror drepturi de pensie au fost recalculate potrivit prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005*, în cazul acestora, condițiile de pensionare pentru limită de vârstă considerându-se îndeplinite la data stabilirii pensiei.

Art.180 din *Legea nr. 19/2000*, așa cum a fost modificată și completată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, prevedea ca pentru fiecare pensionar să se determine un punctaj mediu anual, prin raportarea cuantumului pensiei cuvenite conform legislației anterioare, din care s-a dedus contribuția pentru asigurările sociale de sănătate, la valoarea unui punct de pensie stabilită în condițiile legii.

Legiuitorul a avut în vedere ca, la operațiunea de recalculare a pensiilor, stagiul complet de cotizare utilizat la stabilirea punctajului mediu anual să fie vechimea cerută de legislația în vigoare la data deschiderii dreptului de pensie.

Menționăm că nu în toate cazurile recalcularea pensiilor a însemnat o majorare a acestora. Rațiunea întregului proces a fost aceea de a asigura calculul acestui drept,

pentru toți pensionarii, indiferent de data ieșirii la pensie, potrivit aceleiași formule de calcul.

În situația în care quantumul pensiei aferent noului punctaj determinat a fost mai mic decât cel convenit sau aflat în plată, s-a menținut quantumul convenit sau aflat în plată până la data la care, prin aplicarea formulei de calcul prevăzute de *Legea nr. 19/2000*, s-a obținut un quantum al pensiei mai mare decât acesta.

Scopul acestei acțiuni a fost de a realiza egalitatea de tratament și unicitatea legislației aplicabile pentru pensiile din sistemul public, indiferent de legislația care a fost în vigoare la data stabilirii inițiale a drepturilor de pensie, prin aplicarea aceleiași formule de calcul a pensiei.

De asemenea, prevederile art. 99 alin.(1) din *Legea nr. 263/2010*, potrivit cărora pentru asigurații care au realizat stagiul minim de cotizare și care au contribuit la sistemul public de pensii după împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută în Anexa nr. 5, punctajul lunar realizat în perioada respectivă, care se majorează cu 0,5%, se aplică și în cazul persoanelor pensionate anterior datei de 01.04.2001, care solicită recalcularea pensiei pentru limită de vârstă prin valorificarea stagiilor realizate după pensionare.

În concluzie, față de cele precizate, se poate constata că și persoanele pensionate conform *Legii nr. 3/1977* beneficiază de majorarea punctajelor obținute în perioada stagiului de cotizare realizat după pensionare.

2. Apreciem că textul propus pentru **art. 61¹ alin. (1)** din *Legea nr. 263/2010* este neclar în ceea ce privește modalitatea de recalculare a pensiilor pentru persoanele care au beneficiat de prevederile art. 12 din *Legea nr. 3/1977*. Astfel, textul propus nu precizează care quantum al pensiei urmează a fi avut în vedere la recalculare și nici la ce perioadă se raportează recalcularea preconizată.

3. Modalitatea de redactare a textului **alin. (2) al art. 61¹** din *Legea nr. 263/2010* pune în discuție neconstituționalitatea, prin raportare la prevederile art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată. În acest sens, precizăm că, în considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr. 437/2013, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, s-a reținut că „(...) orice prevedere nouă poate fi aplicată numai de la data intrării sale în vigoare, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție”. Mai mult, Curtea a statuat că „(...) chiar și în ipoteza în care legiuitorul ar dori în mod justificat să înlăture sau să atenueze unele situații nedrepte, nu poate realiza acest lucru prin intermediul unei legi care să aibă caracter retroactiv, ci trebuie să caute mijloacele adecvate care să nu vină în contradicție cu acest principiu constituțional”.

4. Adoptarea prezentei propuneri legislative pentru completarea *Legii nr. 263/2010*, în forma propusă ar institui un tratament discriminatoriu în primul rând, între persoanele pensionate anterior datei de 01.04.2001 și cele pensionate ulterior, și în al doilea rând, între femeile și bărbații pensionați în baza *Legii nr. 3/1977*.

Totodată, modificarea propusă ar fi imposibil de aplicat având în vedere faptul că *Legea nr. 263/2010*, nu reglementează calculul pensiei în funcție de o bază de calcul, ci în funcție de veniturile realizate în toată perioada de contribuție.

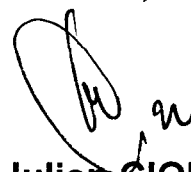
5. Având în vedere că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea determina majorarea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, era necesar a se avea în vedere prevederile art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, conform căroră „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

Totodată, potrivit art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010¹. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat (...)*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu

Președintele Senatului

¹ Legea nr. 69/2010 responsabilității fiscal-bugetare, republicată, cu modificările ulterioare